

Staatssecretaris JenV

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerbrief programma Samen tegen
mensenhandel

Datum
3 april 2024

Ons kenmerk
5380386

Algemene leiding

Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

SG
Datum/paraaf

1. Aanleiding

In de brief van 2 februari 2024 heeft u de Kamer geïnformeerd over de opvolging van de moties en toezeggingen van het commissiedebat over het programma Samen tegen mensenhandel en het daaropvolgende tweeminutendebat van 21 december 2023.¹

In die brief heeft u de Kamer geïnformeerd dat u na de begrotingsbehandeling van het ministerie van Justitie en Veiligheid nader met de samenwerkingspartners in gesprek zou gaan over de vraag hoe uitvoering gegeven kan worden aan de motie-Bikker c.s. en de motie-Veltman.² U heeft tevens aangegeven dat u de Kamer over het vervolgproces zou informeren.

Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer over de versterking van het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel (hierna: 'het Actieplan'), op basis van de wensen van de Kamer en afstemming met het brede werkveld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van bijgevoegde Kamerbrief waarmee u uw toezegging aan de Kamer uitvoert.

Bij uw akkoord wordt de brief mede namens de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Buitenlandse Zaken naar de Kamer verstuurd.

¹ Brief aan Tweede Kamer, 2 februari 2024, 28638-247.

² Kamerstukken II 2023/24, 28 638, nr. 238 en nr. 240.

3. Kernpunten

Een deel van de Tweede Kamer gaf tijdens het commissiedebat aan een aantal thema's niet of onvoldoende in het Actieplan terug te zien, zoals de klantaanpak, de bescherming van minderjarigen, criminele uitbuiting, de opvang van slachtoffers en het thema technologie.

In opvolging hiervan, en in lijn met motie Bikker c.s., is de afgelopen maanden overleg gevoerd met de meest betrokken samenwerkingspartners om tot nieuwe acties te komen die tegemoet komen aan de wensen van de Kamer.

In de brief van 2 februari jl. staan de voorstellen voor extra acties, in lijn met de wensen van de Kamer, die bij de samenwerkingspartners zijn opgehaald. Na de begrotingsbehandeling is aan de indieners van die voorstellen verzocht om de acties nader uit te werken.

Na de begrotingsbehandeling is binnen de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid financiële ruimte gecreëerd. Met ingang van dit jaar zal de komende vier jaar 500.000 euro per jaar beschikbaar zijn. Deze middelen zijn in aanvulling op de in het coalitieakkoord Rutte-IV reeds beschikbaar gestelde 2 miljoen euro per jaar.

Op basis van de wens van de Kamer, de extra voorstellen en de beoordelingen daarvan en de daarvoor benodigde extra financiële middelen wordt het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel versterkt. Hiermee wordt een afgewogen, aangevuld Actieplan bewerkstelligd. In bijlage 2 van de brief wordt een overzicht gegeven van de concrete extra acties en actielijnen en de financiële beraming hiervan.

Het concept van deze kamerbrief is met de samenwerkingspartners uit de regiegroep afgestemd.

4. Toelichting input samenwerkingspartners

Om de voorstellen te toetsen bij de experts uit het brede veld is op 5 maart jl. een ketenbrede bijeenkomst georganiseerd.³ Met deelnemers vanuit meer dan dertig organisaties is besproken of met de voorstellen de juiste acties werden ingezet, of er vanuit het veld nog zaken werden gemist of wellicht scherper konden worden geformuleerd. Daarnaast is op basis van een set criteria en de beschikbare extra middelen een keuze gemaakt in de op te nemen voorstellen voor het Actieplan.

Criteria op basis waarvan de voorstellen zijn getoetst, betreffen: a. smart uitwerking, b. beoogd jaar van uitvoering, c. capaciteit, d. link met huidig Actieplan (onderbouwing probleemanalyse), e. aansluiting wens motie Bikker c.s. en motie Krul en Bikker (versterking aanpak criminele uitbuiting, daderaanpak, opvang, minderjarige slachtoffers, technologie en klanten), f. maatschappelijk effect, g. doorwerking latere jaren (duurzaamheid), h. realisatiegraad en i. benodigd budget.

4.1 Politieke context

In het coalitieakkoord van het kabinet-Rutte IV is bepaald dat het programma Samen tegen mensenhandel vanaf 2023 wordt voortgezet. De opdracht was het

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
3 april 2024

Ons kenmerk
5380386

³ Een lijst van deelnemers is als bijlage opgenomen bij bijgevoegde brief.

programma gezamenlijk met de vele partners in het veld te herijken en te komen tot een gedragen en uitvoerbaar Actieplan.

Met meer dan zeventig organisaties, bestaande uit ervaringsdeskundigen, experts in de aanpak van mensenhandel uit de zorg en opvang, opsporingsdiensten, gemeenten, niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en andere betrokken organisaties, is een jaar lang gewerkt aan een nieuw Actieplan volgens de methode van opgavegericht werken.

Met de verzending van het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel op 18 oktober 2023 is uitvoering gegeven aan de afspraak uit het coalitieakkoord.

Met verzending van deze brief wordt de Tweede Kamer, conform uw toezegging, geïnformeerd over de versterking van het Actieplan op basis van de wensen van de Kamer en afstemming met het brede werkveld.

4.2 Financiële overwegingen

Voor de uitvoering en implementatie van dit programma is per 1 januari 2023 structureel € 2 miljoen beschikbaar (coalitieakkoord kabinet Rutte IV).

Op 19 december 2023 heeft het lid Grinwis c.s. een amendement ingediend om extra middelen (€2 miljoen) voor de bestrijding van mensenhandel te regelen vanuit de middelen van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit amendement is niet aangenomen.

Tijdens het commissiedebat benoemde een grote meerderheid van de commissieleden dat er te weinig middelen beschikbaar zijn voor het programma Samen tegen mensenhandel. Het lid Bikker heeft tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid een amendement ingediend om de beschikbare middelen voor de uitvoering van het programma Samen tegen mensenhandel te verhogen met 2 miljoen euro.⁴ Dit amendement is door de Kamer verworpen.

In het kader van de herziening van het Actieplan en de eerdere bovengenoemde wens van de Kamer, is daarom binnen de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid toch financiële ruimte gecreëerd. Met ingang van dit jaar zal de komende vier jaar 500.000 euro per jaar beschikbaar zijn. Deze middelen zijn in aanvulling op de in het coalitieakkoord Rutte-IV reeds beschikbaar gestelde 2 miljoen euro per jaar.

Hierover heeft afstemming plaatsgehad met DFEZ.

4.3 Juridische overwegingen

N.v.t.

4.4 Krachtenveld

Bij de totstandkoming van het Actieplan zijn meer dan zeventig organisaties betrokken geweest. In de korte tijd tussen het debat van 21 december 2023 en de begrotingsbehandeling op 7 en 8 februari 2024 was het niet mogelijk om een uitgebreide ronde te maken bij deze organisaties en is er alleen contact geweest

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
3 april 2024

Ons kenmerk
5380386

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36 410 VI, nr. 35.

met de leden van de regiegroep programma Samen tegen mensenhandel. In drie regiegroepbijeenkomsten is de versterking van het Actieplan afgestemd.

In de regiegroep nemen vertegenwoordigers van de volgende organisaties deel: het ministerie van Justitie en Veiligheid, het ministerie van Buitenlandse zaken, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de politie, het openbaar ministerie (OM), de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha), het Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM)², de Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum (LIEC), een vertegenwoordiger van zorgcoördinatoren mensenhandel in Nederland.

Om de voorstellen te toetsen bij de experts uit het brede veld is de eerder benoemde ketenbrede bijeenkomst georganiseerd. Daarnaast is op basis van een set criteria en de beschikbare extra middelen een keuze gemaakt in de op te nemen voorstellen voor het Actieplan.

4.5 Strategie

N.v.t.

4.6 Uitvoering

Duidelijk is geworden dat een overgrote meerderheid van de samenwerkingspartners in het mensenhandeldomein het huidige Actieplan nog steeds steunt en aan de slag wilt met de uitvoering ervan. Gevolg van motie Bikker c.s. is dat het tot op heden niet mogelijk geweest is om uitvoering te geven aan de acties in het Actieplan waar financiële middelen mee gemoeid zijn. We verliezen daarmee dus tijd. Om tot een tijdige en effectieve besteding van de beschikbaar gestelde middelen te komen, dient uiterlijk voor de zomer duidelijkheid over de besteding hiervan te zijn.

De komende periode worden de extra acties verwerkt in het Actieplan en wordt het Actieplan opnieuw vormgegeven. Hierna zal de ministerraadroute gestart worden. Streven is om voor de zomer het versterkte Actieplan te publiceren en ook voor de zomer te starten met de uitvoering van het Actieplan.

Inzake bovenstaande punten vindt afstemming plaats met de PA.

4.7 Implementatie

N.v.t.

4.8 Communicatie

N.v.t.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
3 april 2024

Ons kenmerk
5380386